

Minister for ligestilling

VOLD KAN FOREKOMME

Inspirationsmateriale til brug i de ældste klasser i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne. Materialet er baseret på den landsdækkende oplysningskampagne "Vold kan forekomme". Kampagnen har til formål at forebygge vold i nære relationer og er igangsat af minister for ligestilling.

Kære underviser

Vold i nære relationer er stærkt nedbrydende for dem, det går ud over. Det gælder ikke kun fysisk vold, men i høj grad også andre former for vold – som fx psykisk vold. Undersøgelser viser, at der i befolkningen mangler viden om vold i nære relationer, og at vold kan optræde i mange former. Specielt unge, der måske er i deres første forhold, har svært ved at genkende systematisk manipulation og kontrol som tegn på vold og er derfor usikre på, hvornår man skal sige fra.

Dette inspirationsmateriale kan bruges i de ældste folkeskoleklasser og på ungdomsuddannelserne. Formålet er at skabe refleksion om egne grænser og debat om, hvad der er sunde og usunde relationer. Det baserer sig på oplysningskampagnen "Vold kan forekomme", som er igangsat af minister for ligestilling.

BAGGRUND FOR EMNET

Vold er ikke bare fysisk vold

Mange opfatter vold i parforhold som synonymt med den slags vold, der giver blå mærker og bøjede ribben. Men mange typer af vold efterlader ikke synlige spor på kroppen. Det gælder fx psykisk vold, herunder tvang, manipulation, hån, kontrol, verbal nedgørelse og stalking. Disse former for vold kan ifølge eksperter være mindst lige så skadelige som den fysiske vold.

Vi skal forebygge voldsspiralen

De fleste voldelige forhold starter med en form for kontrol, manipulation og en magtbalance, der forskubbes. Små skred, der bliver gradvist værre og evt. fører til fysisk vold. I takt med, at volden intensiveres, nedbrydes den voldsudsatte, så vedkommende hele tiden får sværere ved at erkende, hvad der er rimeligt, og hvad der er helt uacceptabelt. Derfor er det vigtigt, at man som voldsudsat reagerer tidligt imod vold og altså kender de tidlige tegn på, at forholdet er på vej i en forkert retning.

Specielt blandt unge, mangler der viden til at kende forskel mellem sunde og usunde forhold.

BAGGRUND FOR KAMPAGNEN

Kampagnen "Vold kan forekomme" er igangsat af minister for ligestilling.

Formålet med kampagnen har været at skabe refleksion og debat om, hvad der er sunde og usunde relationer og sætte fokus på, at vold i parforhold ikke altid er fysisk. Målgruppen har primært været unge mennesker, der måske er i deres første forhold.

Kampagnen består af tre små novellefilm, samt understøttende materiale, hvor eksperter forklarer dynamikkerne vist i novellefilmene, og forskellige cases, hvor influencers står frem og fortæller deres egen historie (se bilag). Filmene og det understøttende materiale er blevet delt på sociale medier og flere af historierne bragt i landsdækkende medier som Politiken og Danmarks Radio.

OM FILMENE

De tre novellefilm starter alle med skiltet: "Advarsel – scener med vold kan forekomme". Formålet er at skabe en forventning om, at der vil foregå et fysisk overgreb. Ved at "skuffe" denne forventning, og i stedet vise et psykisk overgreb, er det meningen, at målgruppen skal reflektere over/overveje, hvad vold kan være.

De tre film belyser alle kæresteforhold, der indeholder elementer af kontrol og manipulation. Filmene tager udgangspunkt i forskellige markører for kontrol og magt, som alle er udbredte. I filmen "Isbjørn" ser vi en kæreste, der skifter mellem at være kærlig og kold – og som bliver ved med at "forhøre" sin kæreste om, hvor hun har været. I "Kronhjort" vil manden bestemme, hvor meget kvinden skal spise, og hvordan hendes tøj skal være. I "Telefon" bliver den kvindelige kæreste ved med at sende sms'er og ringe til sin kæreste, der er i byen med vennerne og presser ham til sidst til at komme hjem.

Kontrol af mad og tøj, konstant kontakt med telefon og forhørs-lig-nede udspørgen er alle typiske former for kontrol og manipulation mellem kærester.

Hvis situationerne er eksempler på et enkeltstående tilfælde, ville man ikke tale om vold. Hvis kontrollen og magten er tilbagevendende og systematisk, er det tegn på, at her er et forhold, der kan udvikle sig forkert, og måske kan man tale om et psykisk voldeligt forhold.

(Fortsættes på næste side)

ADVARSEL
Scener med vold kan forekomme

ADVARSEL
Scener med vold kan forekomme

ADVARSEL
Scener med vold kan forekomme

(Fortsat fra forrige side)

Det er netop for at skabe debat og refleksion, at filmene ikke udpensler volden eller entydigt viser, hvordan de skal tolkes.

I to af filmene er det kvinden, der bliver kontrolleret, og i en af filmene er det en mand, der bliver udsat for pres fra sin kæreste. Dette fordi undersøgelser viser, at flere kvinder end mænd udsættes for vold i parforhold. Kampagnen ønsker dog at vise, at vold kan forekomme i alle forhold, og både mænd og kvinder kan blive udsat for vold.

Som en lille æstetisk observation, kan det nævnes, at de tre film er holdt i hver sin farve. Telefon er overvejende rød, Isbjørn overvejende blå og Kronhjort hvid. Telefon indeholder endvidere et meget langt "one-take" - dvs. en flere minutter lang kameratur uden klip.

e former for vold,
r blå mærker

Det er ikke alle former for vold,
der giver blå mærker

Det er ikke alle former for vold,
der giver blå mærker

INSPIRATION

Spørgsmål til de tre novellefilm:

1. Hvorfor starter filmene med skiltet:
Advarsel. Scener med vold kan forekomme
2. Hvilke forventninger skaber det?
3. Er det vold, der optræder i filmene?
4. Hvilken film rammer hårdest?
5. Er det ok at bestemme, hvor meget ens kæreste skal spise?
6. Hvor mange sms'er må man sende, hvis ens kæreste er i byen?
7. Skal man altid vide, hvor ens kæreste er?
8. Hvilke dramaturgiske og filmiske virkemidler bliver der brugt?
 - Musik
 - Farvesætning (filmene har hver sin farve)
 - Andet
9. Hvorfor er det kun i en film, at den voldsudsatte er en mand?
10. Hvad skal man gøre, hvis man oplever det, som filmene viser?

Artikel fra Politiken:

- [Læs historien fra Politiken](#) og diskutér i klassen (kræver login til Politiken)
- Sammenlign med de 13 tegn på psykisk vold i artiklen [Tegn på psykisk vold](#)
- Hvilke tegn på psykisk vold kan I genkende i forholdet?
- Hvorfor har pigen i artiklen så svært ved at forlade sin kæreste?
- Hvorfor vendte hun tilbage, da forholdet sluttede første gang?

Idéer til dansk stil:

Næste scene:

Vælg en af filmene og skriv den næste scene.

Hvad sker der, når de kommer hjem?

To år efter:

Der er nu gået to år, og parret har forladt hinanden. Hvordan beskriver de hver især forholdet? Kan de huske situationen fra filmen? Har der været andre situationer? Har den voldsudsatte sagt fra, hvordan?

Skriv en stil udformet som en korrespondance i breve, hvor den ene skriver, og den anden svarer.

Kreativ opgave:

Lav jeres egen film med inspiration fra de tre film.

Find på en situation, hvor en kæreste overtræder sin kærestes grænser. I kan evt. finde inspiration i artiklen [Tegn på psykisk vold](#) eller de nedenstående forslag. Brug evt. start- og slutskiltene fra filmen.

Hvad starter situationen?

Hvordan reagerer kæresten?

Hvor skal filmen foregå?

Skal der være vidner til situationen?

Inspiration til videre arbejde med emnet:

Film:

Christian Tafdrup: En frygtelig kvinde

Christina Rosendahl: Vold – i kærlighedens navn

Tv-dokumentar:

Station 2: [Fra kærlighed til had](#) (kræver login til TV2 Play)

Podcast:

Radio24syv: [Det næste kapitel](#) med filminstruktør Christian Tafdrup

LINKS

Links til de tre novellefilm:

[Vold kan forekomme](#) (YouTube Channel)

[Kronhjort](#)

[Isbjørn](#)

[Telefon](#)

Links til de tre ekspertfilm:

[Kronhjort](#) (Susanne Nour Magnusson, Dialog mod Vold)

[Isbjørn](#) (Alex Klubien-Lund, Bryd Tavsheden)

[Telefon](#) (Lotte Grostøl, Lev Uden Vold)

NB: Novelle- og ekspertfilmene kan tilgås til og med november 2018.

Links til influencerindhold:

[Nelle Noell - Instagram](#)

[Nelle Noell Blog - Facebook](#)

[Nellenoell.dk](#)

[Nelle Noell Blog - Facebook](#)

[Nellenoell.dk](#)

[Nelle Noell - YouTube](#)

[Nelle Noell Blog - Facebook](#)

[Nelle Noell - Instagram](#)

[Nellenoell.dk](#)

[Nelle Noell Blog - Facebook](#)

[Arian Planet - Facebook](#)

[Arian Planet - Instagram](#)

[Arian Planet](#)

[Arian Planet - Facebook](#)

[Arian Planet - Instagram](#)

[Carolinethorsfelt.dk](#)

[Caroline Thorsfelt - Instagram](#)

[Caroline Thorsfelt - Instagram](#)

[Carolinethorsfelt.dk](#)

[Homehappy](#)

[Homehappy - Facebook](#)

[Homehappy - Instagram](#)